

Artificiële intelligentie

Artificiële intelligentie -AI- is momenteel vaak in het nieuws. In de voorbije maanden heeft de vooruitgang in muziek en kunst door AI veel vragen opgeroepen over copyright, plagiaat en de vraag wat of wie een kunstenaar of componist is.

Wat vind je van dit muziekstuk? Het is niet geschreven of opgenomen door een mens, maar gecreëerd door het online AI systeem AIVA. Het klinkt zogezegd 'echt', maar er is geen zingbare melodie. AI kan dingen maken die een bepaald kwaliteitsniveau lijken te halen. Maar de computer kan geen onderscheid maken tussen dingen die aangrijpend zijn en dingen die saai zijn.

Enkele jaren geleden werd de website 'This person does not exist' gecreëerd met een zogenaamd StyleGAN, een generatief, adversarisch netwerk. De site kon nieuwe gezichten compileren aan de hand van beelden op Facebook. Daarna kwam er een reeks andere StyleGANs. Die kun je bijvoorbeeld gebruiken om niet-bestaande katten, paarden en zelfs chemicaliën te simuleren.

Dat is allemaal heel interessant, maar sindsdien hebben de ontwikkelingen zich voortgezet. Dall-E en Stable Diffusion, onder andere, maken het nu mogelijk om een tekst te schrijven als een prompt, waarmee de AI een beeld creëert.

Voor sciencefiction en fantasievolle kunst is dit heel interessant. Maar wat gebeurt er als iemand iets door zo'n programma laat maken 'in de stijl van...'. Er is al een beruchte namaak-Rembrandt gemaakt met behulp van AI. Nu wordt kunst al eeuwenlang geïmiteerd en vervalst en bij beelden die op de computer zijn gemaakt, heb je tenminste geen penseelwerk. Dit schitterende beeld van Gent is nooit door van Gogh geschilderd en een kenner kan dat redelijk vlug zien. Niemand zou bedrogen worden door een afbeelding

van het Atomium in de stijl van Rembrandt.

Dali zal ook geen last hebben gehad van een afbeelding van een Tesla in zijn unieke stijl. Dit zijn sowieso dingen die kunststudenten en striptekenaars al jaren doen. Maar je kunt ook zogezegde kunst bestellen in de stijl van huidige kunstenaars. Als dit te maken heeft met kunstenaars die vooral digitaal werken, wat dan?

Een van de voorgestelde opties om het werk van de kunstenaar en de kunst koper te beschermen is de NFT, of non-fungible token. Dat wil zeggen een niet-vervangbare of unieke jeton. De kunstenaar verkoopt iets waarvan hij beweert dat het uniek is en het contract wordt beschermd met blockchain. Als NFT, blockchain en dergelijke voor jou te ingewikkeld klinken, ben je niet alleen. Samen met cryptovaluta maken

AI is een verzamelnaam geworden voor applicaties die complexe taken uitvoeren waarvoor voorheen menselijke input was vereist. De term wordt vaak door elkaar gebruikt met onderliggende gerelateerde termen, zoals machine learning en deep learning.

ze deel uit van een markt die als veilig wordt voorgesteld. Maar die is toch te nieuw en te ingewikkeld voor de meeste mensen. Maar de vraag leeft al sinds voor de tijd van Picasso. Als de kunstenaar prenten maakt, hoe kunnen we dan zeker zijn dat hij er niet meer van afdrukt dan hij toegeeft? Als je een afdruk van een beroemde foto koopt, hoe weet je dan dat de fotograaf er niet tienduizend heeft gemaakt?

En toch is er iets anders aan de hand wanneer we denken aan kunst die volledig gecreëerd wordt door een computer. Is dit kunst? En zo niet, wat is het dan wel?

Voor hen die van op een afstandje toekijken, zijn dit moeilijke vragen. Maar voor wie betrokken is bij het maken van zogenoemde AI-kunst, is het al duidelijk dat AI wel artificieel

is, maar niet intelligent.

De computer weet niet wat hij maakt. Zelfs bij het synthetiseren van nieuwe beelden of muziek op basis van eerdere werken, heeft de computer geen besef van wat goed is en wat niet. We hebben misschien vooruitgang geboekt met de computer als combinatiemachine, maar de dag van de computer als kunstenaar is even ver van ons verwijderd als in de jaren 50. In de natuurlijke wereld die we kennen, is er slechts één wezen dat kunst maakt. De mens blijft daarin uniek.

Zoals in de Bijbel staat: HEER, wat is de mens dat U hem wilt kennen, de sterveling dat U hem aandacht schenkt?

*Johan Wauters en Martin Turner
van YouTube @ErpsKwerpsEcht*

In de natuurlijke wereld die we kennen, is er slechts één wezen dat kunst maakt. De mens blijft daarin uniek.

